

ZNAČAJ I ZNAČENJE VELIKE OBLJETNICE

Nikola Jurić

Otok Krk oslobođen je prije 25 godina, 17. travnja 1945. i od tada započinje njegov nagli ekonomski, socijalni i kulturni procvat u okviru naše socijalističke domovine.

Slaveći srebrni jubilej, dužni smo odati priznanje svim našim vrijednim otočanima i zaslužnim pojedincima koji su sve dali od sebe za prosperitet našeg »zlatnog otoka« i koji su — preporodivši ga — stvorili sve preduvjete za njegov još puniji i svestraniji razvoj.

Posebno priznanje i zahvalnost za procvat svakog našeg mjesta i za ekonomski napredak otoka dugujemo i sinovima našeg kraja u svim zemljama svijeta u njihovoj zdušnoj i ne malenoj pomoći u čitavom nizu akcija.

Svakako da ne smijemo izgubiti iz vida činjenicu da za ovaj nagli poslijeratni razvoj moramo zahvaliti, pored niza drugih faktora, i pomoći privrede grada Rijeke i šire društvene zajednice.

Prijeđeni put našeg razvoja u proteklih 25 godina obiluje nizom radnih uspjeha kojima možemo biti ponosni. U letimičnom pregledu spomenut ćemo neke, kao što su:

- podizanje zadružnih društvenih domova,
- izgradnja općinske zdravstvene stanice u Krku i ambulanti u većim mjestima,
- postavljanje podvodnog električnog kabla između otoka i kopna, koji je uslovio mobilizaciju čitavog otočkog stanovništva na elektrifikaciji, te su tako od 1959. do 1969. god. elektrificirana sva naselja otoka Krka,
- radovi na uređenju pojedinih naselja i njihovoj urbanizaciji,
- rekonstrukcija i asfaltiranje cestovnih saobraćajnica,
- uspostavljanje prve trajektne veze na Jadranu po ukidanju brod-

- skih linija 1959. godine (Šilo — Crikvenica) i zatim ostalih tra-
jektnih veza (Voz — Črišnjevo, Krk — Lopar i Lopar — Baška
Nova — Senj),
- izgradnja turističko-ugostiteljskih kapaciteta,
 - proširenje i modernizacija postojećih industrijskih pogona (bro-
dogradilišta u Puntu i Krku);
kao i otvaranje novih (tvornica dugmadi »Krkplastika« u Krku,
pogon brodske konfekcije i užarskih proizvoda u Baški, pogon za
izradu nestandardnih vijaka u Puntu, tvornica netkanog platna
u Vrbniku i razna komunalno-građevinska poduzeća),
 - veliki vodoistražni i vodoopskrbni radovi, koji su u punom za-
mahu, imaju za cilj da se u budućnosti opskrbi vodom svako
naše mjesto,
 - postepeno povećanje zaposlenosti, koje u toku ove godine do-
stiže cifru od preko 2.500 zaposlenih,
 - izgradnja aerodroma »Rijeka« na Krku, koji je predan saobra-
ćaju ove, jubilarne godine tj. 2. svibnja 1970.,
 - predradnje za izgradnju mosta »Kopno—otok Krk« završene su
i sad se nalazimo u fazi prikupljanja ponuda.

Ove i druge radne pobjede omogućene su bile samopožrtvovnim i sa-
moprijegornim radom sviju, pravilnom i pravovremenom razvojnom
orijentacijom u zemlji samoupravnog socijalizma — koja je uz goleme
žrtve izvojevala svoju nezavisnost i slobodu, što ju uživamo punih 25
godina.

Imajući u vidu razvoj otoka u ovom 25-godišnjem razdoblju, dru-
štveno-političke organizacije i Skupština općine Krk smatrale su potre-
bnim da se ovaj jubilej obilježi tokom ove godine s nekoliko centralnih
i nizom drugih svečanih manifestacija, po karakteru masovnih.

Odbor za proslavu 25-godišnjice oslobođenja formirala je Općinska
konferencija SSRN Krk dana 5. ožujka 1970. god. od predstavnika svih
društveno-političkih organizacija i Skupštine općine Krk. U odbor su
izabrani Jurić Nikola, predsjednik odbora, Anton Bogović, Ivan Dunato,
Nikola Fabijanić, Vladimir Franolić, Božidar Frgačić, Anton Giorgolo,
Anton Hriljac, Vijeko Jakominić, Ljubo Karabaić, Anton Kosić, Mate
Mahulja, Franjo Matejčić, Franjo Orlić, Lucijan Pahlić, Josip Polonijo,
Željko Purić, Cvetko Štefanić i Ivan Velnić.

Prva sjednica odbora održana je 13. ožujka 1970. god. i na njoj je
usvojen program proslave 25-godišnjice oslobođenja otoka Krka (vidi
prilog). Taj program obuhvaća 5 centralnih proslava i čitav niz manife-
stacija manjeg značenja, dok mnoge nisu mogle ni biti obuhvaćene tim
programom.

Kod značajnijih manifestacija, a naročito centralnih, velika je paž-
nja posvećena svečanom izgledu svakog mjesta, a posebno tamo gdje se
proslava održava (čistoća, iluminacija žaruljama u boji, kićenje zasta-
vama itd.).

U svim većim mjestima formirani su odbori za proslavu koji su prema općinskom programu sačinili svoj program proslave.

REALIZACIJOM programa smo zadovoljni jer je gotovo u potpunosti sproveden onako kako je i zamišljen.

Mjesec travanj bio je ispunjen pripremama za što svečanije obilježavanje kako dana oslobođenja, tako i otvorenja aerodroma »Rijeka« kod Omišlja. Cjelokupno stanovništvo otoka organizirano je učestvovalo u akcijama uređenja svojih kuća, okoline, ulica, spomenika, groblja... Škole su pripremale čak i za javne nastupe. Uvježbavale su se recitacije, borbene i domaće narodne pjesme, pripremali se govori, nastupi krčke limene glazbe, tamburaških zborova i sopaca. Otočke folklorne grupe uvježbavale su svoje tance, Dobrovoljno vatrogasno društvo i DTO »Partizan« pripremali su bogati prilog svim proslavama. Omladinske jedinice pripremale su se za akciju oslobođenja itd. Dodatni impuls ovako masovnim pripremama bila je i potvrđena vijest da će na otok Krk prigodom otvaranja aerodroma doći najviši državni i partijski rukovodioci, na čelu s našim predsjednikom drugom Titom.

Prva središnja proslava posvećena je danu oslobođenja otoka Krka — 17. travnja (prilog: Program za centralnu proslavu u Krku).

Uoči toga dana radio-stanica Rijeka emitirala je polsatnu emisiju posvećenu 25-godišnjici oslobođenja, snimljenu 25. ožujka u hotelu »Krk« u Krku. S prvim mrakom, tog istog dana, otok je najednom postao goruća buktinja sačinjena od nebrojenih vatrenih krijesova, svjetlosti sa iluminiranih obala, mnogobrojnih žarulja u boji i svjetlosti raketa. Bila je to svjetlost slobode. Otok je bio osvijetljen, okićen, svečan, razdragan i bučan do kasno u noć.

U ranim jutarnjim satima 17. travnja 1970. započele su budnice — negdje je to bila limena glazba, negdje sopile, a negdje lovačke puške i prasak petardi. Omladinska jedinica »Lino Bolmarčić« već je bila okupljena izvan grada Krka i omladina je krenula da ga oslobodi — isto onako kako su to izveli borci I i XI brigade 26. udarne divizije i borci II pomorsko-obalnog sektora prije 25 godina. Dok se pucnjava polako stišavala, u Krk su stizali odbornici i gosti krećući se ka hotelu »Krk«, u kojem je uskoro započela svečana sjednica Skupštine općine Krk posvećena 25-godišnjici oslobođenja otoka Krka. Sadašnji predsjednik Anton Hriljac rukovodio je sjednicom, a njemu slijeva i sdesna sjedili su svi poslijeratni predsjednici Kotarske, odnosno Općinske skupštine: Frane Milovčić, Poldo Brnabić, Ivan Kirinčić, Ivan Lončarić, Josip Polonijo, Josip Crnčić, Ivan Galjanić, Ivan Velnić i Mate Mahulja. Nedoostajao je preminuli ratni i prvi poslijeratni predsjednik Josip Crnčić. Pogled na njih i njihove riječi su se duboko dojmili sviju nas koji smo bili prisutni. Živo su evocirane uspomene na prijeđeni put poslijeratnog razvoja komune, a istaknuta je još blistavija budućnost koja otoku predstoji. Po završetku sjednice krenula je komemorativna povoraka na groblje, gdje su uz prigodni govor, prigodnu muziku i počasni plo-

tun položeni vijenci i cvijeće na grob sedamnaestorice poginulih partizana u borbi za oslobođenje grada Krka. U popodnevnim satima Dobrovoljno vatrogasno društvo iz Krka demonstriralo je prisutnim građanima svoju spremnost i znanje, a posebno su oduševili pioniri — podmladak vatrogasaca. U 18 sati na Titovom trgu održana je svečana akademija koju je pripremila gimnazija »Žic Čedo« iz Krka s bogatim programom. Svečano raspoloženje potrajalo je do kasno u noć i veselje je nastavljeno plesom u hotelu »Krk«. Tog dana filatelističko društvo Krk otvorilo je izložbu maraka na temu Tito i 25-godišnjica oslobođenja.

Iako je akcenat ove proslave bio u gradu Krku, ništa manje svečano nije bilo ni u drugim mjestima na otoku. Održavane su svečane sjednice organa upravljanja u raznim kolektivima, zatim svečani sastanci društvenih i političkih organizacija, organizirane su komemorativne povorke na groblja, polagani su vijenci na grobove palih drugova u ratu, na spomen ploče i spomenike — uz prigodne govore i programe. Također su organizirani posjeti mjestima pogibije istaknutih boraca u NOR-u. Toga su dana organizirana i razna sportska takmičenja u pojedinim mjestima, te je svugdje dan završio veseljem i zabavom. Slavlje je nastavljeno i slijedeća dva dana, 18. i 19. travnja (subota i nedjelja), i tako se »Dan oslobođenja« slavio četiri dana. Posebno se ističe 19. travnja, kad je u Krku u organizaciji DTO »Partizan« Krk održan šahovski turnir »Turnir oslobođenja« od ekipa Krka, Malinske i Punta, zatim rukometna utakmica »Krk« — »Opatija«, nogometna utakmica Krk — »Rikard Benčić« Rijeka i impozantan nastup od 112 gimnastičarki i gimnastičara DTO »Partizan« II Rijeka i DTO »Partizan« Krk.

Druga središnja proslava posvećena je otvaranju aerodroma »Rijeka« na Krku, kao najkrupnijem uspjehu napora mnogobrojnih komuna u toku proteklih 25 godina — dana 2. svibnja 1970. godine. Za ovu proslavu vladalo je među narodom izuzetno zanimanje. Značenje ovoj proslavi dao je i dolazak predsjednika SFRJ druga Josipa Broza Tita sa suprugom i visokim državnim i partijskim rukovodiocima. Svi naši naponi bili su usmjereni na to da što dostojnije dočekamo visokog gosta i njegovu pratnju. Pripreme su bile intenzivne i digle su na noge čitav otok. Svaki dan bio je ispunjen analizom učinjenog i planskom razradom narednih akcija. Mnogi će se sjećati tih dana, jer svaki je htio nečim doprinijeti da predsjednik Tito bude što bolje dočekan, da se u krugu otčana osjeća ugodno, i da ponese sobom najljepše utiske. Smatram da smo u tome uspjeli sudeći po njegovim riječima što nam ih je uputio na odlasku iz Malinske.

Izgradnja i otvaranje aerodroma »Rijeka« na Krku kod Omišlja naš je najveći uspjeh poslijeratne izgradnje, i on će dati neslućeni zamah daljnjem razvoju naše privrede, a posebno turizmu. On će skupa s budućim mostom otvoriti za Krk novu eru našeg prosperiteta.

Tito je službeno prvi putnik na našem aerodromu. Njegova »Cavallera« spustila se tačno u 16,00 sati Pored ostalih na dočeku je Tita i

njegovu suprugu pozdravio i zaželio dobrodošlicu predsjednik Skupštine općine Krk drug Anton Hriljac. Pionirka Cvitković Mary-An iz Baške u narodnoj nošnji i pionir Radović Zdravko iz Omišlja u pionirskoj uniformi predali su im cvijeće. Zatim je Tito s pratnjom prošao kroz špalir djevojaka u narodnim nošnjama u zgradu. U špaliru su bile djevojke Hodanić Milena iz Vrbnika, Dekanić Lurda iz Baške, Žic Mira iz Punta, Jurasić Biserka iz Linardići, Vasilić Željka iz Malinske i Kirinčić Mira iz Dobrinja.

Predsjednik Tito se najpovoljnije izrazio o kvaliteti radova i estetskom izgledu aerodroma. S velikim zanimanjem razgledao je u predvorju aerodroma mozaik »Gromače« — rad Otona Glihe.

Srdačno pozdravljen od naroda, drug Tito je zvanično otvorio aerodrom presjekavši vrpcu. Nakon govora Branka Bunete, direktora aerodroma i Batrića Jovanovića, direktora Savezne uprave za civilnu zračnu plovidbu, uručena je Titu fotodokumentacija izgradnje aerodroma. Pored mnogobrojnih otočana na otvorenje aerodroma došlo je mnogo naroda iz okolnih općina, a naročito iz Rijeke. Svi su mogli primijetiti zadovoljstvo na licu Predsjednika kad je uz zvuke sopile plesala Omišljaska folklorna grupa i predala mu kolač — tradicionalni izraz gostoprimitstva.

S aerodroma je krenula kolona automobila, asfaltnom otočkom magistralom do Krka; kao domaćin u kolima s Titom, njegovom suprugom Jovankom i Savkom Dabčević Kučar, predsjednikom SKH, bio je Anton Hriljac, predsjednik Skupštine općine Krk. Putem, u razgovoru, on je druga Tita upoznao s našim razvojnim putem, o čemu se predsjednik Tito pohvalno izrazio. U Omišlju, Njivicama, Sv. Vidu i svim selima Dubašnice kolonu je srdačno pozdravilo tamošnje stanovništvo, koje je za tu priliku podiglo niz slavluka, platnenih transparenata i okitilo mjesta nebrojnim zastavama i zastavicama.

Doček u Krku bio je veličanstven. Slavoluci, transparenti i zastave bili su svugdje. Pioniri su bacali cvijeće, limena glazba je svirala, folklorne grupe Vrbnika i Punta su plesale, a narod je klicao. Predsjednika Tita na dočeku su pozdravili Mate Mahulja, Cvetko Štefanić, Vladimir Franolić, Josip Polonijo, Franjo Orlić i aKte Jakominić, a cvijeće su mu predali predstavnici DTO »Partizan« Dubravka Dorčić i Jurina Nikica. Obišavši oko parka i prošavši obalom, Tito je s pratnjom stigao do hotela »Krk«, gdje ga je dočekao direktor Čedomil Hrast i ugostio. Tito je bio veoma zadovoljan oduševljenjem mnogobrojnog naroda i toplinom kojom je primljen, a vidi se to i po tome što se slikao s čitavim prisutnim personalom hotela i folklornom grupom iz Vrbnika. Da bi vidjeli Tita, u Krk je došlo mnogo građana iz svih mjesta otoka, a najviše iz Punta, Kornića, Vrha i Skrpčići. Iz Krka je kolona srdačno ispraćena na svom putu za Malinsku. Ovdje se ponovila slika iz Krka. Lijepo uređena i okićena Malinska isto je kao i Krk dostojno dočekala i ugostila predsjednika Tita, njegovu suprugu i pratnju. Na dočeku je bilo mnogo ljudi i školske djece. Narod je došao iz čitave Dubašnice, Sv. Vida, Gabonjina i čitavog zapadnog dijela otoka Krka. Kolonu je

dočekala svirka sopila i ples folklornih grupa, djeca su bacala cvijeće, a narod je mahao i klicao: Tito, Tito. U Malinskoj su dobrodošlicu Predsjedniku zaželjeli Jurić Nikola, Anton Bogović, Ivan Dunato i Stanislav Kauzlarić, a cvijeće su mu predali pionirka Dinka Novaković i pionir Damir Kauzlarić. Pred ulazom hotela »Triglav« dočekaao je Tita direktor hotela Jure Spicijarić. U hotelu, u kojem je bilo mnogo uzvanika, priređena je zakuska. Tu je predsjednik Skupštine općine Krk Anton Hriljac predao Titu i supruzi kao darove par sopila, rad Vinka Trubića-Nadalića, a drugarici Jovanki Broz Vrbničku nošnju staru 150 godina. Predsjednik općinske konferencije SSRN Cvetko Štefanić predao im je odljev Bašćanske ploče, rad profesora Branka Fučića i prvi primjerak Krčkog zbornika, čiji je glavni urednik prof. Petar Strčić, a izdalo ga je Povijesno društvo otoka Krka. Tito i supruga bili su obradovani ovako vrijednim darovima.

Zadržavši se na otoku toga dana mnogo više od predviđenog Tito je s najužom pratnjom, uz burne povike: — Tito, Tito! — otplovio »Podgorkom« za Opatiju. Nama je bio cilj da omogućimo svim našim građanima da u svojoj sredini vide i pozdrave dragog Predsjednika i da mu ukratko prikažu sve naše napore i uspjehe u toku proteklih 25 godina. Drug Tito se pohvalno izrazio o našim uspjesima i daljnjim stremljenjima ka još većem prosperitetu ovog našeg otoka, u sklopu čitave naše samoupravne zajednice ravnopravnih naroda i narodnosti. Posebno je bio oduševljen spontanom dočekom naših ljudi, koji su na tako srdačan način izrazili svoje oduševljenje i ljubav prema njemu. Njegovo obećanje da će posjetiti naš otok i drugi put oduševilo nas je, a mi ćemo nastojati da i on bude s nama zadovoljan.

Treća središnja proslava posvećena je »Danu mladosti«, a organizirala ju je omladina. Kao mjesto proslave izabran je Dobrinj jer je do tog dana dovršeno asfaltiranje ceste Šilo — Dobrinj, a istog su dana svečano otvorene i društvene prostorije Saveza omladine Dobrinja. Proslava je održana 24. svibnja 1970, godine. Po pričanju očevidaca, to je bila najveličanstvenija proslava koja je ikada održana u tom kraju. Dobrinj je bio okićen i uređen tako da je svako imao osjećaj da prisustvuje nečem značajnom, a narod čitave Dobrinjštine i iz svih strana otoka neprekidno je nadolazio. Proslava je počela vježbom omladinskih jedinica u neposrednoj okolici Dobrinja, a zatim se ostali dio programa odvijao na trgu i u društvenom domu. Proslavu je otvorio predsjednik Saveza omladine Dobrinja Željko Fućkar, koji je u svom pozdravnom govoru istakao, pored ostalog, da je i održavanje ove proslave u Dobrinju znak priznanja čitavoj Dobrinjštini za sva požrtvovanja u toku NOB-e i u poslijeratnoj izgradnji. Poslije govora predsjednika Općinske konferencije Saveza omladine Dunato Ivana i predsjednika Općinskog odbora Saveza boraca Polonijo Josipa, izveden je bogat program u kojem su učestvovali vježbači DTO »Partizan« Krk, na čelu s Uravić Josipom, pripadnici DVD-a Krk, folklorne grupe Dobrinja, Dramske sekcije Saveza omladine mjesta Punat i drugih mjesta.

Otvorenju društvenih prostorija prisustvovali su svi istaknuti rukovodioci otoka Krka i Dobrinja. Valja istaknuti da je omladina Dobrinja simbolično izrazila zahvalnost svojim starijim drugovima Dobrinjštine za ovo što danas uživa podijelivši svim zaslužnijim pojedincima spomen-plakete. Narodno veselje i ples trajali su veći dio noći.

Četvrta središnja proslava posvećena je Danu pomorstva, a održana je u Konobama kod Punta, na mjestu održavanja prve stalne veze između otoka Krka i komande II POS-a, unatoč blizini njemačkih garnizona u Puntu, Staroj Baški i Krku, kao i prisustvu njemačke mornarice. To je bilo 13. rujna 1970. godine.

Mnogobrojnim brodovima, čamcima i pješice, uzanom stazom, pristiglo je mnogo otočana i gostiju. Svečanom otkrivanju spomen-ploče prisustvovali su, pored općinskih rukovodilaca, mnogi rukovodioci i borci udarne grupe s Krka, članovi II POS-a i delegati boračkih organizacija s Raba i Paga. Svečanost je otvorio predsjednik Općinskog odbora Saveza boraca Polonijo Josip, a spomen-ploču otkrio je viceadmiral Branko Mamula, nekadašnji komesar POS-a. Nakon toga je drug Ljubo Karabaić u prigodnom referatu evocirao uspomene na ratne dane na Krku, na veze vojnih i političkih rukovodilaca s komandama naših jedinica na kopnu i u Damaciji. Posebno mjesto zauzima opis noći između 28. i 29. VIII 1944. godine. kada su u ovu uvalu stigla tri naoružana broda JRM — PČ-II »Macola«, PČ-IV »Junak« i PČ-21 »Miran«, iskricali dragocjen teret oružja, opreme i hrane i ukrcali oko 150 dobrovoljaca za NOV.

Neobično je bilo vidjeti brod koji je tokom rata plovio kao PČ-23 »Skampo« s ratnim oznakama.

Oko 800 okupljenih otočana i gostiju mahanjem ruku pozdravilo je dolazak trajekta »Krčanka«, kojim zapovijeda Vinko Dujmović, ratni zapovjednik PČ-II »Macola«, broda prve stalne veze Konoba i II POS-a. Mnogobrojni pioniri i pionirke Osnovne škole Punat pripremili su prigodni program, a limena glazba iz Krka svirala je marševe i partizanske pjesme.

Nakon svečanosti borci II POS-a održali su svoj redovni sastanak, kojim je rukovodio Slavko Ružić, predsjednik Odbora organizacija boraca II POS-a.

Posebno moram istaći značaj ove proslave zbog toga što su se opet našli na okupu mnogobrojni suborci i u živom razgovoru evocirali uspomene iz slavnih dana NOR. Veselje, uz jelo i piće, te borbene i narodne pjesme, trajalo je čitavo popodne i sve do kasno u noć. Za ovu proslavu većim dijelom su se angažirali mještani Punta i njihove organizacije.

Iako je centralna proslava održana u Konobama kod Punta, bilo je i drugih prigodnih manifestacija. Posebno moram istaći polaganje vijenaca na grobove poginulih mornara i putnika broda »Srbin« kod Glavotoka, polaganje vijenaca u Malinskoj i na mjestu pogibije prvog sekretara Kotarskog komiteta KPJ.

Peta središnja proslava povodom Dana Republike (29. studenog 1970.) održana je po čitavom otoku i obilovala je mnogim svečanim akademijama, svečanim sastancima organa samoupravljanja i podjelama priznanja istaknutim radnicima u radnim organizacijama u toku ovih 25 godina. Iako su praznici Dana Republike postali tradicionalni, ipak su oni ove godine imali pečat jubileja, što se osjećalo na svakom koraku. Sva su mjesta osvanula uređena i okićena zastavama i zastavicama, žaruljama u boji, svuda je provedena iluminacija obala itd. Svečanom raspoloženju doprinijeli su i oni otočani i gosti koji su proveli trodnevne praznike na otoku u mnogobrojnim hotelima u svim našim mjestima. U čast jubilarne proslave Dana Republike u svim školama organizirano je pisanje sastava na temu »Srebrni jubilej SFRJ«, a Općinski odbor za proslavu 25-godišnjice oslobođenja nagradio je četiri najbolja sastava. Po svim mjestima pri osnovnim školama u pionirske i omladinske organizacije primani su u članstvo novi pioniri i omladinci uz svečane prigodne programe.

Od ostalih jubilarnih manifestacija u toku godine mnoge su, pored svog specifičnog jubilarnog značenja, prerasle svoj specifični i lokalni karakter. Tu posebno treba istaći slijedeće manifestacije:

- snimanje javne emisije posvećene 25-godišnjici oslobođenja u organizaciji RTV — područna stanica Rijeka i »Atelje mladih 23« u hotelu »Krk« u Krku dana 25. ožujka 1970,
- jubilarne radne akcije omladine Baške 1. travnja 1970.,
- svečana akademija posvećena Čedu Žicu, prvom sekretaru SKOJ-a, u organizaciji krčke gimnazije koja nosi njegovo ime, 6. travnja 1970. godine,
- svečanosti povodom 100-godišnjice rođenja Vladimira Ilića Lenjina s prigodnim referatima i filmovima,
- štafeta mladosti koja je održana u Krku na obali dana 14. svibnja 1970. godine,
- dan Ujedinjenih naroda proslavljen je u svim školama i uz filatelističku izložbu u Puntu i Krku,
- proslava 22. prosinca povodom Dana JNA u organizaciji omladinskih jedinica i boračkih organizacija, itd.

Osvrt umjesto zaključka

Smatram da je 25-godišnjica oslobođenja proslavljena dostojno i onako kako joj dolikuje. U njoj je učestvovao svaki naš građanin svojim prilogom, počev od mališana iz dječjih vrtića, pionira i omladine naših škola, do radnih ljudi iz svih mjesta i radnih organizacija na otoku, te prilogom limene glazbe iz Krka, folklornih grupa otoka, DVD-a iz Krka, Filatelističkog društva iz Krka, DTO »Partizan« i svih društvenih i političkih organizacija. Mnogobrojni radni uspjesi u toku prošlih i u toku

ove godine ulijevaju vjeru u srca naših ljudi u još bolju i ljepšu sutrašnjicu. Danas je otok Krk golemo gradilište. Grade se nove kuće, hoteli i restorani, asfaltiraju se ceste, širi se vodovodna mreža otoka, projektira se i izgrađuje moderna kanalizacija, podižu se nove trafostanice, priprema se izgradnja 110 kW dalekovoda, planira se izgradnja novih društvenih stanova, izgradnja novih školskih zgrada, izgradnja mosta; otok se prostorno urbanizira, tako da će se znati namjena svih njegovih raspoloživih površina. To dovodi do sve veće zaposlenosti, do boljeg i ljepšeg života našeg čovjeka, a to nam i jeste glavni cilj. Za takav život i za takvu budućnost vrijedi se i boriti ako ustreba, i svaki onaj koji pravi račune na naš račun treba da zna i shvati da smo svi kao jedan.

Prilog

OPĆINSKA KONFERENCIJA SSRN Odbor

za proslavu 25-godišnjice oslobođenja
K R K

Krk. 13. III 1970.

Na svojoj prvoj sjednici održanoj 13. III 1970. godine Odbor za proslavu 25-godišnjice oslobođenja usvojio je:

PROGRAM PROSLAVE 25-GODIŠNJICE OSLOBOĐENJA OTOKA KRKA

Program aktivnosti treba biti manifestacija veoma značajnih uspjeha u našem poslijeratnom razdoblju, kako na društveno-ekonomskom tako i na političkom planu.

Imajući pred sobom značenje ovog jubileja, odbor će biti inicijator i koordinator svih značajnijih manifestacija, a bit će i organizator nekoliko centralnih proslava. Odbor je uzeo sebi u zadatak da u toku godine prikupi sa tih značajnijih manifestacija sve dokumente — kako pismene, tako i ostalo (programe, referate, fotografije...). Stoga vas obavezujemo da nam od svih materijala dotavite po jedan primjerak na adresu: Općinska konferencija SSRN — Odbor za proslavu 25-god. oslobođenja ili na Općinski komitet SKH Krk.

I CENTRALNE PROSLAVE

17. IV 1970. god. **Dan oslobođenja otoka Krka** treba uraditi slijedeće:

— Uoči Dana oslobođenja treba na svim značajnim visovima otoka Veli vrh, Hlam, Prvić, Zarok, Sv. Juraj, Sv. Vid dobrinjski, omišaljski vidikovac, Vrbnik-vidikovac i drugde prema nahodjenju, zapaliti krijesove. Gdje god je to moguće, treba izvršiti iluminacije obala, osvijetliti mjesta žaruljama u boji, izvestiti zastave, zastavice i slično.

U Krku će se održati svečana sjednica Skupštine općine Krk sadašnjeg sastava i njoj će prisustvovati i govoriti svi dosadašnji živući predsjednici NO kotara i Općine Krk. Iza održane sjednice kreće komemorativna povorka na groblje gdje će se uz prigodni govor izvršiti polaganje vijenaca i cvijeća uz počasni plotun.

Popodne će na Titovom trgu biti svečana akademija. Preporuča se održavanje svečanih sastanaka organa upravljanja i društveno-političkih organizacija u radnim organizacijama i sastanaka društveno-političkih organizacija u mjestima. Također se preporuča školama da do tog datuma održe školske satove i prigodna predavanja.

3. V 1970. god. — **Proslava otvaranja aerodroma »Rijeka« na Krku**, kao najkrupniji uspjeh udruženih napora mnogobrojnih komuna u toku proteklih 25 godina.

Detaljan program i obaveze bit će vam naknadno dostavljeni u pismenom obliku, nakon što se usaglasimo s Odborom za proslavu 25-godišnjice oslobođenja Rijeke.

25. V 1970. god. — **Dan mladosti**; stavlja se u zadatak svim osnovnim školama i savezu omladine Krk da razrade program aktivnosti za taj dan.

Predlažemo zajedničke posjete mjestima i punktovima značajnim iz povijesti NOR-a na otoku (npr. mjesto pogibije sekretara SKOJ-a, zatim mjesta održavanja veza s otokom i preko otoka).

10. IX 1970. god. — **Dan pomorstva**; tog dana bile bi svečanosti na raznim mjestima otoka Krka, i to:

— Glavotok: polaganje vijenaca poginulim mornarima i putnicima broda »Srbin« i polaganje vijenaca u Malinskoj.

— Konobe kod Punta: veza koja je išla od Oliba, preko Krka do Crivenice u NOB-i.

— Lokva sv. Petra: mjesto pogibije prvog sekretara Kotarskog komiteta SKJ Krk.

29. XI 1970. god. — **Dan Republike**; održavanje svečanih akademija u svim mjestima. Tom prilikom dodjeljivati odlikovanja i druga priznanja zaslužnim građanima.

II OSTALE MANIFESTACIJE

19. III 1970. god. RTV — područna stanica Rijeka — snimanje javne emisije posvećene 25-godišnjici oslobođenja u organizaciji te stanice i »Atelje mladih 23« u hotelu »Krk« u Krku.

Sa tog snimanja bi se izvukla polsatna emisija i ista bi bila emitirana uoči oslobođenja otoka Krka.

»Jadran film« će povodom 25-godišnjice oslobođenja otoka Krka također snimiti jednu emisiju koja će obuhvatiti period od 1934—1945. godine.

1. IV 1970. god. — **Dan omladinskih radnih akcija**: organizirati radne akcije omladine na čitavom otoku. Organizaciju provođenja ima Savez omladine.

6. IV 1970. god. — **Dan škole gimnazije »Žic Čede« u Krku** bit će posvećen pogibiji Čede Žica.

22. IV 1970. god. — **Proslava 100-godišnjice rođenja V. I. Lenjina**. Program će razraditi Općinski komitet SKH Krk.

25. IV 1970. god. »Mladi otoka Krka pjevaju« — tradicionalni festival mladih u Krku.

13. V 1970. — **Dan službe sigurnosti**. Organizacija proslave u nadležnosti Stanice javne sigurnosti Krk.

4. VII 1970. — Dan borca i 27. VII — Dan ustanka u Hrvatskoj:

Organizacija SUBNOR-a ima organizaciju tih proslava u svakom mjestu (posebno će se voditi briga o spomenicima i grobovima palih boraca i žrtava NOR-a).

? VIII 1970. dat će se najvećem našem avionu tipa Boeing ime Rijeka.

19. X 1970. proslavit će se obljetnica đачkog doma u Krku.

24. X 1970. — Dan Ujedinjenih naroda. U svim školama održati prigodna predavanja.

7. XI 1970. — Oktobarska socijalistička revolucija (1917).

U svim školama održati prigodna predavanja.

29. XI 1970. za Dan Republike predvidjeti nagrade učenicima osmih razreda osnovnih škola i prvog razreda gimnazije za najbolje pismene sastave o našem jubileju.

22. XII 1970. — Dan Jugoslavenske narodne armije, organizaciju imaju omladinske jedinice i UROP-a.

III RAZNO

Mjesne organizacije SSRN na području općine Krk treba da vode brigu o svim manifestacijama povodom navedenih datuma. Pored navedenih akcija koje ulaze u naš program treba da u programe Mjesnih organizacija SSRN uđu sve manifestacije vezane za vaše područje, a koje nisu ovim programom već obuhvaćene. Znači da cjelokupni program proslave 25-godišnjice oslobođenja treba da bude jedna od važnih tačaka programa svake Mj. org. SSRN.

Kod značajnih manifestacija, a naročito onih centralnih, treba voditi računa o svečanom izgledu, svakog mjesta (čistoća, iluminacija, osvjetljenje, zastave...).

Mjesne organizacije SSRN bit će u svim mjestima koordinatori jubilar-
nih aktivnosti u kojima najznačajnije mjesto pripada školama i omladini.
Preporučamo odborima SSRN da po ovom pitanju zaduže nekoliko drugova
i da kod toga vode računa o svim faktorima na vašem području.

MP

ODBOR
ZA PROSLAVU 25-GOD. OSLOBOĐENJA

Predsjednik odbora:

Nikola Jurić, v. r.

DOSTAVLJENO:

1. Svim MO SSRN općine Krk
2. Svim društveno-političkim org. općine Krk
3. Skupštini općine Krk
4. MK SKH i KKO SSRN Rijeka
5. Arhiva OK SSRN Krk

KRČKI ZBORNIK

2

**KRK
1971**

KRČKI ZBORNIK

POVIJESNOG DRUŠTVA OTOKA KRKA
PODRUŽNICE POVIJESNOG DRUŠTVA HRVATSKE

SVEZAK 2

Urednički odbor:

dr BRANKO FUČIĆ
PETAR STRČIĆ (glavni urednik)
RIKARD ŽIC
RUDOLF ŽIC

Ovaj je svezak uredio:

PETAR STRČIĆ

Slika na koricama: MILA KUMBATOVIĆ (Motiv grba Omišlja)